

ÇOCUK GELİŞİMİNDE YAKLAŞIMLAR

Portage Erken Eğitim Programı

Dr. Taşkın Taştepe

Portage Programı, ilk olarak 1969 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nin Winsconsin Eyaletinin Portage kentinde, kırsal kesimde yaşayan anne-babaların, engelli olan çocuklarına beceri öğretebilmeleri için geliştirilmiştir.

Dr. Taşkın Taştepe

Portage erken eğitim programı, gelişim geriliği ya da herhangi bir özel gereksinim durumu bulunan çocukların sahip olduğu mevcut davranışlarının uygulamalı olarak davranış analizinin yapılmasına dayalıdır. Buna göre ilgili davranışlar ev tabanlı bireysel öğretim programı ile dikkatli bir şekilde iyileştirilmekte ve geliştirilmektedir.

Dr. Taşkın Taştepe

Programın Özellikleri

Portage erken eğitim programı oldukça ekonomiktir:

- ❖ Portage'da öğretimler çocuğun kendi evinde gerçekleştirilmektedir. Dolayısı ile öğretimin yapılması için ayrı bir sınıf ihtiyacı bulunmamaktadır. Eğitimciler haftalık ev ziyaretleri yaparak ilgili çocuğa ve ailesine ulaşmaktadır. Bu şekilde eğitimciler bir haftalık süre zarfında normal bir sınıf ortamında çalışabilecekleri çocuk sayısından çok daha fazlası ile çalışma olanağına sahip olmaktadır. Tüm bunların yanı sıra Portage erken eğitim programında diğer giderler yani program maliyeti de oldukça azdır.

Dr. Taşkın Taştepe

Programın Özellikleri

Portage erken eğitim programının erişilebilirliği yüksektir:

- ❖ Portage erken eğitim programı esasen kırsal bölgelerde yaşayan sınırlı sayıda eğitim olanağına ulaşabilen özel gereksinimli çocuklar ve onların ebeveynlerini bu olanaklara ulaşabilir yapmak amacı ile geliştirilmiştir. Portage erken eğitim programında eğitimciler haftalık ev ziyaretleri yolu ile öğretim yapmaktadır. Bu durum da ebeveynlerin çocuklarını okul, hastane gibi profesyonel hizmetlere ulaştırma konusunda yaşadıkları zorlukları en aza indirmektedir.

Dr. Taşkın Taştepe

Programın Özellikleri

Portage erken eğitim programında evde öğretim esastır:

- ❖ Portage erken eğitim programının en temel özelliği evde öğretim modelini benimsemiş olmasıdır. Buna göre eğitimciler haftalık ev ziyaretlerinde gelişim geriliği bulunan çocukların ebeveynleri ile yaptıkları görüşmeler sonucunda çocuklarının edinmesini istedikleri becerileri belirler ve bu becerileri edinmeleri sürecinde kullanacakları öğretim yöntemleri üzerinde anlaşmaya varırlar.

Dr. Taşkın Taştepe

Programın Özellikleri

Aileler Portage erken eğitim programında çocuklarının davranışlarını değiştirme konusunda etkili birer ögedir:

- ❖ Portage erken eğitim programında her ebeveyn çocuğun birincil öğretmenidir. Bu doğrultuda her aile öğretmenler, toplum hemşireleri, aile servisleri çalışanları, terapistler gibi çeşitli meslek gruplarından oluşan eğitimciler tarafından haftada bir ziyaret edilmekte ve çocuklarına öğretim yaparken hangi öğretim yöntemlerini kullanacakları, nasıl planlama yapacakları öğretilmektedir.

Dr. Taşkın Taştepe

Programın Özellikleri

Portage erken eğitim programında öğretim ev ziyaretleri yolu ile gerçekleştirilmektedir:

- ❖ Portage erken eğitim programında eğitimciler haftada bir yaklaşık 1 ile 1.5 saat süre ile ev ziyaretleri yapmaktadır. Bu ev ziyaretlerinin ilkinde eğitimci; Portage erken eğitim programının doğasını anlatmakta, çocuğun fiziksel, öz bakım, sosyal, bilişsel ve dil becerilerini değerlendirmektedir.

Dr. Taşkın Taştepe

Programın Özellikleri

Portage erken eğitim programında hiçbir çocuğun özel gereksinimin derecesi programa katılmasına engel olarak görülmemektedir:

- ❖ Portage erken eğitim programında hiçbir çocuğun programa kabul edilmesine engel olacak kadar özel gereksinimin ağır olduğu kabul edilmemektedir. Diğer bir söylem ile özel gereksiniminin derecesi ne olursa olsun her çocuk Portage’da kendine yer bulmaktadır.

Dr. Taşkın Taştepe

Programın Özellikleri

Portage erken eğitim programı esnektir:

- ❖ Portage erken eğitim programında çocuğun değerlendirmesinin yapılmasının ardından eğitim programı düzenlenmektedir. Bu noktada yapılan değerlendirme sonuçlarına göre çocuğun gelişim durumu ve ailenin öğretim yöntemlerini uygulayabilme becerilerine göre hem eğitim programında hem de öğretim yöntemlerinde düzenlemeler yapılabilmektedir.

Dr. Taşkın Taştepe

Programın Özellikleri

Portage erken eğitim programında ulaşılması planlanan özel amaçlar bulunmaktadır:

- ❖ Portage erken eğitim programında yaklaşık olarak 600 davranışın öğretilmesi amaçlanmaktadır. Portage gelişim kontrol listesinde yer alan bu davranışlar aynı zamanda programın da özel amaçlarını oluşturmaktadır.

Dr. Taşkın Taştepe

Programın Özellikleri

Portage erken eğitim programında çocuğun gelişim sürecini izleyebilmek için bir değerlendirme sistemi oluşturulmuştur:

- ❖ Portage erken eğitim programında çocuğun gelişimine ilişkin veriler toplanırken kriter referanslı bir ölçme aracı olan Portage Gelişim Kontrol listesinden faydalanılmaktadır.

Dr. Taşkın Taştepe

Kaynaklar

- ❖ *Temel, Z. F. ve İmir, H. M. (t.y.). Erken çocukluk eğitiminde yaklaşımlar ve programlar. http://auzefkitap.istanbul.edu.tr/kitap/cocukgelisimilisans_a0/erkencocuklukeyvp.pdf*

Dr. Taşkın Taştepe

ÇOCUK GELİŞİMİNDE YAKLAŞIMLAR

Portage Erken Eğitim Programı

Dr. Taşkın Taştepe